

STATUT

Polskiego Stowarzyszenia
na Rzecz Osób
z Upośledzeniem Umysłowym

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

Art. 1

- § 1. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym zwanym dalej Stowarzyszeniem jest organizacją pozarządową, niedochodową i samopomocową. Reprezentuje interesy, wypowiada się i działa na rzecz i w imieniu osób z upośledzeniem umysłowym w Polsce, ich rodzin i opiekunów prawnych.
- § 2. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym jest kontynuatorem działalności założonego w roku 1963 Komitetu Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci oraz kół terenowych, przemianowanego od 1984 roku na Krajowy Komitet Pomocy Osobom z Upośledzeniem Umysłowym. Dotyczy to w szczególności kontynuowania członkostwa Komitetu Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski (od 1970 r.) w Międzynarodowej Lidze Stowarzyszeń na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.
- § 3. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym działa na podstawie prawa o stowarzyszeniach, zgodnie z porządkiem prawnym i Konstytucją RP.
- § 4. Stowarzyszenie jest zarejestrowane i ma osobowość prawną. Jednostkami terenowymi Stowarzyszenia są Koła, o których mowa w rozdziale V, a które mogą uzyskiwać osobowość prawną na podstawie uchwały Walnego Zebrania Członków Koła oraz uchwały Zarządu Głównego Stowarzyszenia.
Koła bez osobowości prawnej korzystają z osobowości prawnej Stowarzyszenia na podstawie pełnomocnictw Zarządu Głównego.
- § 5. Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, posiadające osobowość prawną, pozostają w strukturach Stowarzyszenia jako jego terenowe jednostki organizacyjne, są podporządkowane władzom Stowarzyszenia, określonym w rozdziale IV Statutu Stowarzyszenia oraz realizują cele Stowarzyszenia w formach i przy pomocy środków działania przewidzianych w tym statucie.
- § 6. Stowarzyszenie używa znaku w kształcie prostokąta, z obrazem otwierających się drzwi i sylwetką osoby wychodzącej z ciemności ku słońcu, z napisem: „Otwórzmy przed nimi życie” oraz skrótu PSOOU.

Art. 2

- § 1. Terenem działania Stowarzyszenia jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Siedzibą naczelną władz Stowarzyszenia jest miasto Warszawa.

§ 3. Stowarzyszenie współpracuje z Inclusion International - Międzynarodową Ligą Stowarzyszeń na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym i Inclusion Europe oraz może być członkiem krajowych i zagranicznych organizacji o działalności zbliżonej do celów statutowych Stowarzyszenia.

Art. 3

Działalność Stowarzyszenia opiera się na pracy społecznej ogółu członków i wolontariuszy niebędących członkami Stowarzyszenia. Do prowadzenia działalności Stowarzyszenie może zatrudniać pracowników, także spośród swoich członków.

ROZDZIAŁ II CELE I ŚRODKI DZIAŁANIA

Art. 4

Celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz wyrównywania szans osób z upośledzeniem umysłowym, tworzenia warunków przestrzegania wobec nich praw człowieka, prowadzenia ich ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym, działanie na rzecz ochrony ich zdrowia, oraz wspieranie ich rodzin.

Art. 5

Cele określone w art. 4 Stowarzyszenie realizuje przez:

§ 1. Inicjowanie i występowanie z wnioskami o uregulowania prawne gwarantujące przestrzeganie praw człowieka wobec osób z upośledzeniem umysłowym i zaspokajanie ich potrzeb w zakresie leczenia, w tym rehabilitacji, edukacji, szkolenia zawodowego, pracy, mieszkalnictwa chronionego, opieki, udziału w kulturze i rekreacji w integracji z otwartym środowiskiem, a także wspierania w samodzielnym, niezależnym życiu oraz zabezpieczenia socjalnego, ochrony i pomocy prawnej.

§ 2. Inicjowanie i występowanie z wnioskami o uregulowania prawne w zakresie niezbędnych form pomocy dla rodzin i opiekunów osób upośledzonych umysłowo.

§ 3. Inicjowanie i występowanie z wnioskami o uregulowania prawne w sprawie tworzenia dzieciom i dorosłym upośledzonym umysłowo przebywającym w placówkach opieki całkowitej sprzyjających warunków rozwoju, godnego życia w integracji z otwartym środowiskiem tak dalece, jak tylko jest to możliwe oraz przestrzegania wobec tych osób praw człowieka.

- § 4. Tworzenie osobom z upośledzeniem umysłowym warunków decydowania w swoich sprawach zarówno w rodzinach, jak i w placówkach oraz w formach wsparcia, z których korzystają.
- § 5. Udzielanie wsparcia swoim upośledzonym umysłowo członkom, aby oni sami mogli występować w swoim imieniu, między innymi poprzez doradztwo, szkolenie, asystowanie i opiekę prawną a także występowanie w interesie indywidualnych osób z upośledzeniem umysłowym.
- § 6. Tworzenie warunków włączania dzieci, młodzieży i dorosłych, jako indywidualnych osób i jako grup, w tok normalnego życia, korzystania przez nich z ogólnodostępnej infrastruktury społecznej i form życia społecznego, z zapewnieniem im, w razie potrzeby, odpowiedniego wsparcia, zwłaszcza w postaci specjalistycznej pomocy, doradztwa i asysty.
- § 7. Prowadzenie na zlecenie oraz ze środków własnych różnorodnych usług, m.in. w formie placówek i zespołów kompleksowej, wielospecjalistycznej pomocy, w szczególności w zakresie wczesnej interwencji, rehabilitacji, działalności leczniczej, terapii, w tym socjoterapii; edukacji, rewalidacji i wychowania, m.in. w formie wychowania przedszkolnego i wspierania rozwoju oraz będących realizacją obowiązku szkolnego i obowiązku nauki; edukacji obywatelskiej, europejskiej i ekologicznej oraz działalności rehabilitacyjno-rekreacyjnej, sezonowego wypoczynku, kulturalnej, sportowej i innej wynikającej z idei aktywnego życia przy pełnym włączeniu w życie grup rówieśniczych i lokalnej społeczności; organizowanie dowozu itp., z uwzględnieniem niezbędnej opieki we wszystkich formach.
- § 8. Prowadzenie dla osób dorosłych form indywidualnego wsparcia w niezależnym, samodzielnym życiu, mieszkalnictwa chronionego, szkolenia zawodowego i przygotowania do pracy oraz aktywnego poszukiwania i pośrednictwa pracy, zatrudnienia chronionego i wspomaganego na otwartym rynku pracy a także edukacji ustawicznej.
- § 9. Inicjowanie i prowadzenie różnorodnych form pomocy rodzinom, a w szczególności:
- grup samopomocowych,
 - grup wsparcia,
 - usług wspomagających rodzinę w wypełnianiu jej obowiązków wobec osoby niepełnosprawnej w domu i poza nim, również w sytuacjach kryzysowych,
 - placówek stałego i czasowego (w tym dziennego) pobytu,
 - informacji, doradztwa, poradnictwa, terapii psychologicznej, pomocy ofiarom przemocy i wypadków (w tym komunikacyjnych) itp.

- § 10. Prowadzenie na zlecenie, w szczególności organów rządowych i samorządowych oraz ze środków własnych, form nowatorskich i eksperymentalnych służących realizacji celów Stowarzyszenia.
- § 11. Określanie i przestrzeganie wymagań etycznych i działalność informacyjna wobec członków i pracowników Stowarzyszenia, a w szczególności wobec pracujących bezpośrednio z osobami upośledzonymi umysłowo.
- § 12. Zachęcanie różnych osób do podejmowania zadań w charakterze wolontariuszy oraz tworzenie warunków dla ich działalności.
- § 13. Współpracę z organami władzy rządowej, samorządowej, organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi, a także placówkami i osobami fizycznymi dla realizacji celów statutowych wymienionych w rozdz. II artykuł 4.
- § 14. Działalność ekspercką i inspirowanie badań naukowych w dziedzinie upośledzenia umysłowego oraz współdziałanie w ich prowadzeniu a także przyczynianie się do stosowania wyników badań w praktyce.
- § 15. Prowadzenie działalności edukacyjnej i szkoleniowej oraz doskonalenia zawodowego w stosunku do osób i grup, których wiedza, praca i zaangażowanie mogą być przydatne do realizacji celów statutowych Stowarzyszenia, a w szczególności członków i pracowników Stowarzyszenia, nauczycieli, pracowników socjalnych, prawników, terapeutów oraz wolontariuszy.
- § 16. Prowadzenie działalności wydawniczej.
- § 17. Prowadzenie działalności informacyjnej i popularyzatorskiej i innej, mogącej wpływać na wzrost akceptacji i zrozumienia osób z niepełnosprawnością intelektualną.
- § 18. Współpracę z organizacjami międzynarodowymi i zagranicznymi, Unią Europejską i krajami w niej stowarzyszonymi oraz społecznościami i instytucjami w różnych krajach, zwłaszcza europejskich.
- § 19. Gromadzenie funduszy na działalność Stowarzyszenia.
- § 20. Inną działalność korzystną dla realizacji celów statutowych Stowarzyszenia.

Art. 5¹

- § 1. Stowarzyszenie prowadzi nieodpłatną działalność pożytku publicznego w zakresie:

1. 58.11.Z Wydawanie książek
2. 58.12.Z Wydawanie wykazów oraz list (np. adresowych, telefonicznych)
3. 58.14.Z Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków
4. 58.19.Z Pozostała działalność wydawnicza
5. 70.21.Z Stosunki międzyludzkie (public relations) i komunikacja
6. 72.19.Z Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych
7. 72.20.Z Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych
8. 78.10.Z Działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników
9. 78.20.Z Działalność agencji pracy tymczasowej
10. 78.30.Z Pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników
11. 79.12.Z Działalność organizatorów turystyki
12. 82.30.Z Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów
13. 85.10.Z Wychowanie przedszkolne
14. 85.20.Z Szkoły podstawowe
15. 85.31.A Gimnazja
16. 85.32.C Szkoły specjalne przysposabiające do pracy
17. 85.42.A Zakłady kształcenia nauczycieli i kolegia pracowników służb społecznych
18. 85.51.Z Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych
19. 85.52.Z Pozaszkolne formy edukacji artystycznej
20. 85.59.B Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane
21. 85.60.Z Działalność wspomagająca edukację
22. 86.10.Z Działalność szpitali
23. 86.90.A Działalność fizjoterapeutyczna
24. 86.90.E Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie indziej niesklasyfikowana
25. 87.10.Z Pomoc społeczna z zakwaterowaniem zapewniająca opiekę pielęgniarską
26. 87.20.Z Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi
27. 87.30.Z Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych
28. 87.90.Z Pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem
29. 88.10.Z Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych
30. 88.91.Z Opieka dzienna nad dziećmi
31. 88.99.Z Pozostała pomoc społeczna bez zakwaterowania, gdzie indziej niesklasyfikowana
32. 90.04.Z Działalność obiektów kulturalnych
33. 91.01.A Działalność bibliotek

34. 90.01.Z - Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych,
35. 93.19.Z Pozostała działalność związana ze sportem
36. 94.11.Z Działalność organizacji komercyjnych i pracodawców
37. 94.99.Z Działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana.
38. 49.39.Z Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany.

§ 1¹. Stowarzyszenie prowadzi odpłatną działalność pożytku publicznego w zakresie :

1. 47.99.Z Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami,
2. 49.39.Z Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany,
3. 56.29.Z Pozostała usługowa działalność gastronomiczna
4. 79.12.Z Działalność organizatorów turystyki,
5. 87.30.Z Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych,
6. 88.10.Z Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych,
7. 85.59.B – Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane.
8. 93.29.Z Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna.

§ 2. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą związaną i w rozmiarach służących realizacji celów statutowych, z której zarobek może być przeznaczany wyłącznie na te cele.

§ 3. Działalność gospodarczą oprócz Zarządu Głównego mogą prowadzić wyłącznie Koła z osobowością prawną.

§ 4. Zarząd Główny oraz Koła z osobowością prawną mogą tworzyć i uczestniczyć w spółkach kapitałowych, przy czym zysk osiągnany z tego tytułu może być przeznaczony wyłącznie na cele statutowe Stowarzyszenia.

ROZDZIAŁ III CZŁONKOWIE, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

Art. 6

Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na:

- zwyczajnych,
- wspierających,
- honorowych.

Art. 7

- § 1. Członkami zwyczajnymi mogą być rodzice osób z upośledzeniem umysłowym, osoby z upośledzeniem umysłowym posiadające świadomość członkostwa, członkowie rodzin, opiekunowie prawni oraz przyjaciele, a w tym profesjonaliści zaangażowani w pracę dla ich dobra.
- § 2. Członkostwo zwyczajne uzyskuje się po złożeniu pisemnej deklaracji i podjęciu przez Zarząd Koła decyzji o przyjęciu w poczet członków Stowarzyszenia.
- § 3 Członek zwyczajny Stowarzyszenia ma prawo do:
1. czynnego i biernego wyboru władz Stowarzyszenia,
 2. zgłaszania wniosków w sprawie działalności Stowarzyszenia,
 3. korzystania z niezbędnych form pomocy prowadzonych przez Stowarzyszenie dla osób z upośledzeniem umysłowym i ich rodzin.
- § 4 Formy pomocy członkom z upośledzeniem umysłowym w realizowaniu ich praw członkowskich określa regulamin przyjęty przez Zarząd Główny.
- § 5 Członek zwyczajny Stowarzyszenia ma obowiązek:
1. przestrzegać postanowień Statutu, regulaminów oraz uchwał władz Stowarzyszenia,
 2. lojalnie dbać o dobre imię Stowarzyszenia i przestrzegać zasad etycznych określonych przez Zgromadzenie Elektorów,
 3. aktywnie przyczyniać się do rozwoju i umacniania Stowarzyszenia oraz realizacji jego celów m.in. przez podejmowanie zadań służących bezpośrednio realizacji celów Stowarzyszenia,
 4. wpłacać regularnie składki członkowskie.
- § 6 Utrata członkostwa zwyczajnego następuje w razie:
1. zgonu członka,
 2. dobrowolnej rezygnacji zgłoszonej na piśmie do Zarządu Koła,
 3. skreślenia z listy członków z powodu niepłacenia składek przez okres jednego roku, pomimo pisemnego upomnienia,
 4. wykluczenia uchwałą Zarządu Koła w przypadku rażącego działania na szkodę Stowarzyszenia, po uprzednim zaproszeniu zainteresowanego do złożenia wyjaśnień. Decyzję o wykluczeniu podejmuje, w formie uchwały, Zarząd Koła, większością co najmniej 2/3 głosów w obecności 2/3 członków Zarządu, po zasięgnięciu pisemnej opinii Komisji Rewizyjnej. Od decyzji Zarządu Koła przysługuje członkowi odwołanie do Zarządu Głównego w terminie 30 dni od daty powzięcia wiadomości. Zarząd Główny zobowiązany jest zająć stanowisko w przedmiotowej sprawie w terminie 3 m-cy.
 5. wykluczenia uchwałą Zarządu Głównego w przypadku uporczywego, rażącego działania na szkodę Stowarzyszenia, gdy

Zarząd Koła nie podjął czynności przewidzianych w pkt. 4. Od decyzji Zarządu Głównego o wykluczeniu przysługuje członkowi odwołanie do najbliższego Zgromadzenia Elektorów,
6. rozwiązania Koła.

- § 7. Ponowne uzyskanie członkostwa zwyczajnego w przypadku osób:
1. skreślonych z listy członków w związku z § 6. pkt. 3. może nastąpić decyzją Zarządu Koła po opłaceniu zaległości,
 2. wykluczonych w związku z § 6. pkt. 4. i 5. może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 4 lat i wymaga każdorazowo zgody Zarządu Głównego.

Art. 8

- § 1. Członkami wspierającymi są osoby fizyczne lub prawne przyczyniające się materialnie do działalności statutowej Stowarzyszenia.
- § 2. Członków wspierających przyjmuje Zarząd Koła na podstawie złożonego zobowiązania do minimum rocznego wspierania działalności.
- § 3. Członkostwo wspierające ustaje w pół roku po wygaśnięciu zobowiązania.
- § 4. Członek wspierający ma prawo do uzyskania w sprawozdaniu rocznym informacji o sposobie wykorzystania jego wsparcia.

Art. 9

- § 1. Członkami honorowymi mogą być osoby, które mają szczególne zasługi dla Stowarzyszenia lub wybitne osiągnięcia w pracy na rzecz osób z upośledzeniem umysłowym.
- § 2. Godność członka honorowego nadaje Zgromadzenie Elektorów na wniosek Zarządu Głównego lub Zarządu Koła poparty opinią Zarządu Głównego.
- § 3. Członkowie honorowi są zwolnieni z obowiązku płacenia składek członkowskich. Mają prawa członków zwyczajnych z wyjątkiem czynnego prawa wyborczego. Mają obowiązek przestrzegania postanowień Statutu i uchwał władz Stowarzyszenia.

Art. 10

Za wybitne zasługi dla realizacji celów Stowarzyszenia ustanawia się następujące wyróżnienia i odznaczenia:

- dyplom honorowy,
- odznakę,
- medal *Fideliter et Constanter* czyli Wiernie i Wytrwale.

Wzór i tryb nadawania wyróżnień i odznaczeń określa regulamin ustalony przez Zarząd Główny Stowarzyszenia.

ROZDZIAŁ IV WŁADZE I ORGANY STOWARZYSZENIA

Art. 11

§ 1. Władzami Stowarzyszenia są:

1. Zgromadzenie Elektorów,
2. Zarząd Główny.

§ 1¹. Organem kontroli Stowarzyszenia jest Centralna Komisja Rewizyjna.

§ 2. Kadencja władz Stowarzyszenia i Centralnej Komisji Rewizyjnej trwa cztery lata.

§ 3. Prezesem Zarządu Głównego, przewodniczącym Zarządu Koła oraz elektorem może być wyłącznie osoba, której udziałem stało się doświadczenie rodzicielstwa osoby z upośledzeniem umysłowym.

Art. 12

§ 1. Zgromadzenie Elektorów jest najwyższą władzą Stowarzyszenia i zwoływane jest w trybie zwyczajnym i nadzwyczajnym.

§ 2. W Zgromadzeniu Elektorów biorą udział z prawem głosu elektorzy wybrani przez Walne Zebranie Kół, zgodnie z ilościowym kluczem wyborczym przyjętym przez Zarząd Główny Stowarzyszenia. W dorocznym Zgromadzeniu Elektorów prawo głosu mają również członkowie Zarządu Głównego. W zgromadzeniu sprawozdawczo-wyborczym członkowie ustępującego Zarządu Głównego mają głos doradczy, chyba że któraś z tych osób jest elektorem.

Art. 13

Do kompetencji Zgromadzenia Elektorów należy:

1. ustalanie głównych kierunków działania Stowarzyszenia,
2. uchwalanie minimalnej wysokości składki członkowskiej oraz zasad jej pobierania i podziału,
3. wybór Zarządu Głównego Stowarzyszenia oraz Centralnej Komisji Rewizyjnej w głosowaniu tajnym,
4. rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Głównego i Centralnej Komisji Rewizyjnej oraz udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu, na wniosek Centralnej Komisji Rewizyjnej,
5. podejmowanie uchwał oraz wyrażanie opinii w sprawach szczególnej wagi związanych z materią objętą zakresem działania Stowarzyszenia,
6. uchwalanie zmian w statucie Stowarzyszenia zgodnie z art. 20 § 2.,

7. podjęcie uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia i przeznaczeniu jego majątku w trybie przewidywanym w art. 32.

Art. 14

- § 1. Zgromadzenie Elektorów zwoływane jest przez Zarząd Główny jeden raz w roku, w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku kalendarzowego.
- § 2. O terminie Zgromadzenia Elektorów oraz o proponowanym porządku obrad Zarząd Główny zawiadamia elektorów, co najmniej 15 dni przed terminem Zgromadzenia.

Art. 15

- § 1. Nadzwyczajne Zgromadzenie Elektorów jest zwoływane z podaniem celu jego zwołania:
1. na podstawie uchwały Zarządu Głównego,
 2. na wniosek Centralnej Komisji Rewizyjnej,
 3. na pisemny wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby elektorów.
- § 2. Zarząd Główny zwołuje Nadzwyczajne Zgromadzenie Elektorów w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania umotywowanego wniosku lub podjęcia uchwały.
- § 3. Nadzwyczajne Zgromadzenie Elektorów obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których zostało zwołane.
- § 4. Postanowienie art. 14 § 2. stosuje się odpowiednio.

Art. 16

- § 1. Zarząd Główny Stowarzyszenia składa się z 15 osób. W Zarządzie Głównym rodzice osób z upośledzeniem umysłowym stanowią minimum 2/3 składu osobowego.
Na pierwszym posiedzeniu Zarząd Główny wybiera spośród swojego grona:
- prezesa,
 - trzech wiceprezesów,
 - sekretarza,
 - skarbnika,
- przy obecności co najmniej 2/3 składu osobowego.
- § 2. W przypadku zmniejszenia się w trakcie kadencji liczby członków Zarządu Głównego, Zarządowi przysługuje prawo uzupełnienia składu, jednak nie więcej jak 1/3 liczby członków pochodzących z wyboru.
- § 3. Jeżeli liczba członków Zarządu Głównego pochodzących z wyboru zmniejszy się poniżej 10 osób, Zarząd Główny zwołuje Nadzwyczajne

Zgromadzenie Sprawozdawczo-Wyborcze Elektorów w trybie określonym w art. 15 § 2.

§ 4. Członkiem Zarządu Głównego nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione umyślnie lub przestępstwo skarbowe.

Art. 17

§ 1. Do kompetencji Zarządu Głównego Stowarzyszenia należy:

- 1) zarządzanie działalnością oraz gospodarowanie majątkiem Stowarzyszenia,
- 2) *skreślony*,
- 3) uchwalanie planów działalności i budżetu Stowarzyszenia oraz sporządzanie sprawozdań z ich wykonania,
- 4) wykonywanie uchwał Zgromadzenia Elektorów,
- 5) rejestrowanie, nadzorowanie działalności, a w przypadkach szczególnych przeprowadzanie likwidacji i wyrejestrowywanie Kół, w tym także Kół posiadających osobowość prawną,
- 6) prowadzenie rejestru placówek i innych form działalności Kołach oraz określenie ich standardów
- 7) powoływanie zarządu komisarycznego w Kole, w którym władze Koła utraciły zdolność pełnienia swych funkcji statutowych celem zwołania, w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Koła dla wyboru nowych władz Koła oraz – do czasu wyboru Zarządu – do reprezentowania Koła oraz prowadzenia bieżącej działalności. W przypadku podjęcia przez Zarząd Główny decyzji o rozwiązaniu Koła – także w celu przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Koszty likwidacji pokrywa się z majątku likwidowanego Koła.
- 8) określanie trybu przeprowadzenia likwidacji i wyrejestrowania Koła oraz sposobu pokrywania kosztów z tym związanych,
- 9) zwoływanie Zgromadzenia Elektorów,
- 10) opracowywanie i uchwalanie regulaminów wewnętrznych Stowarzyszenia,
- 11) *skreślony*,
- 12) ustalanie wzorcowego regulaminu zatrudniania i wynagradzania pracowników zatrudnionych we wszystkich strukturach Stowarzyszenia,
- 13) uchylanie lub zawieszanie uchwał władz Koła, jeżeli są sprzeczne ze Statutem Stowarzyszenia, regulaminami i uchwałami władz Stowarzyszenia oraz przepisami prawa,
- 14) tworzenie i prowadzenie placówek podległych bezpośrednio Zarządowi Głównemu,
- 15) powoływanie, w szczególnych przypadkach, Biur Obsługi Placówek bezpośrednio podległych Zarządowi Głównemu do obsługi placówek w Kołach, których Zarządy utraciły zdolność zarządzania nimi,
- 16) przekazywanie, nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego, sprawozdania finansowego Centralnej Komisji Rewizyjnej,

17) *skreślony*.

§ 2 Tryb pracy Zarządu Głównego określa regulamin przyjęty przez Zarząd Główny.

§ 3 Stowarzyszenie reprezentowane jest przez prezesa lub wiceprezesa.
1. Przy czynnościach prawnych powodujących powstanie zobowiązań finansowych oraz czynnościach prawnych powodujących zmianę składników majątkowych Stowarzyszenie reprezentuje prezes lub wiceprezes oraz główny księgowy Stowarzyszenia.
2. W przypadku zmian składników majątkowych w Kołach bez osobowości prawnej, dokumenty podpisują Prezes lub wiceprezes oraz główny księgowy Stowarzyszenia lub osoby przez nie upoważnione.

§ 4. Zebrania Zarządu Głównego Stowarzyszenia zwoływane są przez jego prezesa w miarę potrzeby, ale nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, w tym jedno raz do roku z udziałem przewodniczących Zarządów Kół.

§ 5. Zarząd Główny powołuje biuro w celu:
1. bezpośredniej obsługi zadań statutowych realizowanych przez Zarząd Główny i Koła,
2. obsługi zarządzania Stowarzyszeniem,
3. niezbędnej obsługi zadań zleconych Stowarzyszeniu we wszystkich jego strukturach,
4. pomocy merytorycznej Kołom w realizacji ich zadań statutowych i koordynacji ich działalności,
5. obsługi finansowej i organizacyjno - prawnej działalności Stowarzyszenia,
4. niezbędnej obsługi Kół nieposiadających osobowości prawnej,

§ 6. Zarząd Główny może powołać odrębne struktury organizacyjne w celu wspierania specjalistycznej działalności statutowej Kół.

§ 7. Biuro Zarządu Głównego działa na podstawie regulaminu nadanego przez Zarząd Główny.

§ 8. *Skreślony*.

Art. 18

§ 1. Zarząd Główny wyłania ze swego grona prezydium w składzie:
- Prezes,
- Wiceprezesi,
- Sekretarz,
- Skarbnik.

- § 2. Prezydium w okresach pomiędzy posiedzeniami Zarządu Głównego realizuje jego zakres kompetencji z wyjątkiem:
- zwoływania Zgromadzenia Elektorów,
 - uchwalania planów działalności i budżetów Stowarzyszenia,
 - wyrażania zgody na uzyskanie osobowości prawnej przez Koła.
- § 3. Prezydium, na kolejnym posiedzeniu Zarządu Głównego składa informacje o swojej działalności.

Art. 19

- § 1. Centralna Komisja Rewizyjna wybierana przez Zgromadzenie Elektorów składa się z 5-7 osób, w tym przewodniczącego i sekretarza.
- § 1¹. Kadencja Centralnej Komisji Rewizyjnej rozpoczyna się i kończy wraz z kadencją Zarządu Głównego Stowarzyszenia.
- § 2. Członkowie Centralnej Komisji Rewizyjnej:
1. nie mogą pełnić innych funkcji w strukturach władz naczelnych Stowarzyszenia,
 2. powinni posiadać kwalifikacje pozwalające na prawidłową ocenę działalności statutowej i finansowej Stowarzyszenia.
 3. nie mogą pozostawać z członkami Zarządu Głównego w stosunku małżeństwa, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
 4. nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej ściganego z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe .
- § 3. Członkowie Centralnej Komisji Rewizyjnej mogą uczestniczyć w zebraniach Zarządu Głównego Stowarzyszenia z głosem doradczym.
- § 4. Do zadań Centralnej Komisji Rewizyjnej należy:
1. kontrolowanie co najmniej raz w roku całokształtu działalności Stowarzyszenia,
 2. przedstawianie Zarządowi Głównemu uwag i wniosków wynikających z oceny działalności statutowej i finansowej Stowarzyszenia,
 3. składanie Zgromadzeniu Elektorów sprawozdań ze swojej działalności oraz zgłaszanie wniosków o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.
 4. powoływanie biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego Stowarzyszenia.
- § 5. Centralna Komisja Rewizyjna działa na podstawie własnego regulaminu.

- § 6. Posiedzenia Centralnej Komisji Rewizyjnej odbywają się w miarę potrzeby, co najmniej jeden raz w roku.
- § 7. Centralna Komisja Rewizyjna w czasie trwania kadencji może, na miejsce członków ustępujących, dokooptować do swojego składu nowych członków w liczbie nie przekraczającej 1/3 jej składu pochodzącego z wyboru.
- § 8. Centralna Komisja Rewizyjna prowadzi czynności kontrolne wobec Zarządu Głównego, Zarządów Kół oraz prowadzonych przez nie jednostek i placówek. Centralna Komisja Rewizyjna dla wykonywania swych obowiązków może wnioskować do Zarządu Głównego o powołanie specjalistycznych zespołów kontrolnych.

Art. 20

§ 1. Uchwały władz Stowarzyszenia zapadają zwykłą większością głosów przy obecności przynajmniej 1/2 członków danej władzy. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego zebrania. W sprawach bezpośrednio związanych z osobistym interesem członka władz Stowarzyszenia, nie bierze on udziału w głosowaniu.

§ 2.

1. Uchwały o zmianie statutu Stowarzyszenia podejmuje Zgromadzenie Elektorów większością 3/5 głosów, w obecności co najmniej 3/5 całkowitej liczby elektorów.
2. Uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia podejmuje Zgromadzenie Elektorów większością 2/3 głosów, w obecności co najmniej 2/3 całkowitej liczby elektorów.

Art. 21

Ustępujące władze Stowarzyszenia mają prawo zgłoszenia 50% kandydatów do nowych władz.

ROZDZIAŁ V KOŁA - ODDZIAŁY TERENOWE STOWARZYSZENIA

Art. 22

- § 1. Koła są podstawowymi terenowymi jednostkami organizacyjnymi Stowarzyszenia, jako osoby prawnej.
- § 2. Do powołania Koła wymagana jest liczba co najmniej 10 osób deklarujących chęć wstąpienia do Stowarzyszenia, w tym 2/3 rodziców osób z upośledzeniem umysłowym.

- § 3. Protokół zebrania założycielskiego stanowi podstawę zarejestrowania Koła w Zarządzie Głównym.
- § 4. 1. Koła Stowarzyszenia działają zgodnie ze statutem uchwalonym przez Zgromadzenie Elektorów oraz regulaminem Koła uchwalonym przez Zarząd Główny.
2. Koła nie mają prawa uchwalania odrębnych statutów.
- § 5. Koło posiadające osobowość prawną nabywa prawo do samodzielnego działania z zastrzeżeniem art. 31 § 6, w ramach Statutu Stowarzyszenia. Prawo to ograniczone jest jednakże do sfery działań cywilno-prawnych i praw majątkowych dotyczących tego Koła.
- § 6. Zarząd Główny, w uzgodnieniu z Centralną Komisją Rewizyjną, ma prawo uchylić uchwałę o wyrażeniu zgody na uzyskanie osobowości prawnej dla Koła. Uchylenie uchwały zgłaszane jest przez Zarząd Główny do odpowiedniego sądu rejestrowego, co skutkuje wykreśleniem Koła z rejestru i przywróceniem mu statusu Koła bez osobowości prawnej.
- § 7. Władzami Koła są:
1. Walne Zebranie Członków,
2. Zarząd Koła,
- § 8. Organem kontroli Koła jest Komisja Rewizyjna Koła.

Art. 23

Walne Zebranie Członków może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

Art. 24

Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy:

1. uchwalanie kierunków działania Koła,
2. rozpatrywanie rocznych sprawozdań Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej,
3. udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi Koła,
4. podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez Zarząd Koła, Komisję Rewizyjną lub członków,
5. wybór Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej Koła oraz elektorów w głosowaniu tajnym, chyba, że Walne Zebranie Członków zdecyduje inaczej.

Art. 25

- § 1. Walne Zebranie sprawozdawczo-wyborcze zwoływane jest przez Zarząd Koła raz na 4 lata, a sprawozdawcze raz na rok, w ciągu pięciu miesięcy po upływie roku kalendarzowego. Na rok przed upływem kadencji Zarządu Głównego Walne Zebranie Członków Koła ma charakter sprawozdawczo-wyborczy.

§ 2. O terminie Walnego Zebrania Zarząd Koła zawiadamia członków co najmniej na 15 dni przed zebraniem.

Art. 26

§ 1. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków jest zwoływane uchwałą Zarządu Koła:

1. z inicjatywy własnej Zarządu Koła,
2. na wniosek i z podaniem uzasadnienia celu:
 - Komisji Rewizyjnej Koła,
 - 1/3 ogólnej liczby członków Koła,
3. w przypadku zmniejszenia się jego stanu poniżej 2/3 liczby członków pochodzących z wyboru Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków ma charakter sprawozdawczo-wyborczy,
4. na żądanie Zarządu Głównego Stowarzyszenia.

§ 1¹. W wypadku zmniejszenia się składu Zarządu Koła w sposób uniemożliwiający podjęcie uchwały o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków, uchwałę taką podejmuje Zarząd Główny Stowarzyszenia w porozumieniu z Centralną Komisją Rewizyjną.

§ 2. Postanowienia art. 25 § 2. stosuje się odpowiednio. W tym samym terminie Zarząd Koła zawiadamia o zebraniu Zarząd Główny celem umożliwienia delegowania swego przedstawiciela.

§ 3. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których zostało zwołane. Protokół i uchwały tego Zebrania są przesyłane do Zarządu Głównego w terminie 5 dni od daty Zebrania.

Art. 27

Dla ważności uchwał Władz Koła stosuje się odpowiednio art. 20, z wyjątkiem Walnego Zebrania Członków Koła, dla którego w drugim terminie uchwały są ważne niezależnie od liczby uczestniczących osób.

Art. 28

§ 1. Kadencja Zarządu Koła trwa 4 lata z zastrzeżeniem art. 25. § 1.

§ 2. Zarząd Koła składa się z 3-15 osób.

§ 2¹. Członkiem Zarządu Koła nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione umyślnie lub przestępstwo skarbowe.

- § 3. Zarząd Koła wybiera spośród siebie przewodniczącego, sekretarza i skarbnika. W przypadku wyboru większej liczby członków Zarządu, wybiera również wiceprzewodniczących.
- § 4. W Kole prowadzącym szerszą działalność Zarząd może wybrać 3-5 osobowe Prezydium i upoważnić je do kierowania bieżącą działalnością Koła.
- § 5. Minimum 2/3 wybranych członków Zarządu Koła stanowią rodzice osób z upośledzeniem umysłowym.
- § 6. W przypadku zmniejszenia się w trakcie kadencji liczby członków Zarządu Koła, Zarządowi przysługuje prawo uzupełnienia składu, jednak nie więcej jak 1/3 liczby członków pochodzących z wyboru.

Art. 29

§ 1. Do kompetencji Zarządu Koła należy:

1. kierowanie i zarządzanie wszystkimi placówkami i innymi służbami niezbędnymi do realizacji celów statutowych,
2. *skreślony*,
3. wykonywanie uchwał Walnego Zebrania Członków, Zarządu Głównego i Zgromadzenia Elektorów,
4. zarządzanie majątkiem i funduszami Koła oraz wykonywanie w związku z tym czynności organizacyjnych i finansowych, z zastrzeżeniem art. 31 § 6. i 7.
5. zatwierdzanie struktury organizacyjnej Koła i jego jednostek,
6. zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych Walnych Zebrań Członków Koła i ustalanie dla nich porządku obrad,
7. ustalanie rocznego budżetu oraz przestrzeganie dyscypliny finansowej,
8. przedkładanie do zatwierdzenia Walnemu Zebraniu Członków rocznych sprawozdań,
9. tworzenie placówek, sekcji, zespołów i innych form służących realizacji celów statutowych oraz, uchwalanie przedmiotu, zakresu i regulaminu ich działalności, według trybu określonego w Regulaminie Koła,

10. wykonywanie czynności związanych z zarządzaniem zakładem pracy, w tym zatrudnianie i zwalnianie pracowników,
11. przyjmowanie członków, pozbawianie członkostwa w związku z art. 7 § 6. pkt. 4., prowadzenie ewidencji członków, oraz stwierdzanie utraty członkostwa,
12. *skreślony*,
13. *skreślony*,
14. powoływanie komisji inwentaryzacyjnych, przetargowych, odbioru robót i innych.
15. przekazywanie, nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego, sprawozdania finansowego Komisji Rewizyjnej Koła.
16. rozpatrywanie skarg i zażaleń.
17. wykonywanie zaleceń pokontrolnych Komisji Rewizyjnej Koła, a także kontroli zewnętrznej.
18. *skreślony*.

§ 1¹ 1. Koło reprezentowane jest przez 2 osoby: przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, bądź przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego oraz skarbnika lub sekretarza.
2. Przy czynnościach prawnych powodujących powstanie zobowiązań finansowych oraz czynnościach prawnych powodujących zmianę składników majątkowych Koło reprezentuje obie osoby wymienione w ust. 1 oraz główny księgowy Koła
3. Osoby wymienione w ust. 1 i 2 nie mogą pozostawać w związkach pokrewieństwa i powinowactwa.

§ 2. 1. Zarząd Koła bez osobowości prawnej kompetencje wymienione w art. 29 § 1. pkt. 5., 12. i 13. a w pkt. 14. w zakresie powoływania komisji przetargowej, uzyskuje za zgodą i na podstawie pełnomocnictw Zarządu Głównego.

2. Pełnomocnictwa i zgody Zarządu Głównego, o których mowa w § 2. pkt. 1 mogą być wycofane uchwałą Zarządu Głównego.

§ 3. Posiedzenia Zarządu Koła odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.

§ 4. Prezydium w okresie między posiedzeniami Zarządu Koła realizuje jego zakres działania, z wyjątkiem:

- zwoływania Walnych Zebrań Członków,
- uchwalania kierunków działalności i budżetu Koła,
- zatwierdzania struktury organizacyjnej Koła i jego jednostek,
- przedkładania do zatwierdzenia Walnemu Zebraniu Członków rocznych sprawozdań i bilansów,
- tworzenia placówek, sekcji, zespołów i innych form realizacji celów statutowych oraz uchwalania przedmiotu, zakresu i regulaminu ich działalności.

§ 5. Prezydium, na kolejnym posiedzeniu Zarządu Koła, składa informacje o swojej działalności.

Art. 30

§ 1. Komisja Rewizyjna Koła jest organem kontroli Koła.

§ 1¹. Kadencja Komisji Rewizyjnej Koła trwa 4 lata.

§ 1². Kadencja Komisji Rewizyjnej Koła rozpoczyna się i kończy wraz z kadencją Zarządu Koła.

§ 2. Komisja Rewizyjna Koła składa się z 3-5 członków, w tym z przewodniczącego i sekretarza. Członkowie KR powinni posiadać kwalifikacje pozwalające na prawidłową ocenę działalności statutowej i finansowej Koła. Członkowie Komisji nie mogą pełnić innych funkcji we władzach Koła i nie mogą być jego pracownikami. Przepisy art. 19 § 2 pkt 3-4 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Do zadań Komisji Rewizyjnej Koła należy:

1. kontrolowanie co najmniej raz w roku całokształtu działalności Koła,
2. przedstawianie Zarządowi Koła uwag i wniosków wynikających z oceny działalności statutowej i finansowej Koła,
3. składanie Walnemu Zebraniu Członków Koła sprawozdań ze swojej działalności oraz zgłaszanie wniosków o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Koła,
4. powoływanie biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego Koła.

§ 4. Tryb pracy Komisji Rewizyjnej określa regulamin ustalany przez Centralną Komisję Rewizyjną.

§ 5. W przypadku zmniejszenia się w trakcie kadencji liczby członków Komisji Rewizyjnej, art. 19 § 7. stosuje się odpowiednio.

ROZDZIAŁ VI MAJĄTEK I FUNDUSZE STOWARZYSZENIA

Art. 31

- § 1. Majątek i fundusze Stowarzyszenia stanowią:
1. nieruchomości,
 2. ruchomości,
 3. fundusze,
 4. wartości niematerialne i prawne.
- § 2. Na fundusze Stowarzyszenia składają się:
1. składki członkowskie,
 2. wpływy ze zbiórek,
 3. darowizny,
 4. dotacje i subwencje,
 5. przychody uzyskane za oddane usługi,
 6. dochody z własnej działalności gospodarczej,
 7. inne wpływy.
- § 2¹. Wszystkie dochody Stowarzyszenia przeznaczone są na działalność statutową i nie mogą być przeznaczone do podziału między członków Stowarzyszenia.
- § 3. Rokiem obrachunkowym i sprawozdawczym Stowarzyszenia jest rok kalendarzowy.
- § 4. Majątek Stowarzyszenia będący we władaniu Kół nieposiadających osobowości prawnej pozostaje własnością Stowarzyszenia reprezentowanego przez Zarząd Główny.
- § 5. Sposób przekazania majątku Kołom, które uzyskały osobowość prawną, określa instrukcja majątkowa Stowarzyszenia.
- § 6. Zbycie lub obciążenie majątku nieruchomego każdej jednostki organizacyjnej Stowarzyszenia wymaga zgody Zarządu Głównego.
- § 7. W razie rozwiązania lub likwidacji Koła, majątek przechodzi na własność Stowarzyszenia.

Art. 31¹

Zabrania się:

1. udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Stowarzyszenia w stosunku do jego członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy Stowarzyszenia pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,

2. przekazywania majątku Stowarzyszenia na rzecz jego członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
3. wykorzystywania majątku Stowarzyszenia na rzecz jego członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba, że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,
4. zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie Stowarzyszenia, członkowie jego organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe,
5. udostępniania konta Stowarzyszenia w celu zbierania środków finansowych na indywidualne potrzeby.

Art. 32

W razie podjęcia przez Zgromadzenie Elektorów uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia, majątek musi być przeznaczony na rzecz osób prawnych realizujących cele statutowe Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.